

Chlpatí pasažieri

Barbara Brathová | mojakultura.sk | 09.12.2019

Divadlo Aréna uviedlo v predvianočnom čase 8. decembra o 16.00 hodine premiéru rozprávky Zvieratká na letisku. Ide o rozprávku s pesničkami o zvieratkách, ktoré uviazli na letisku a o tom, že lož má krátke nohy a klamať sa nevypláca.

Tiger, Opica, Hus, dve Ovce a Panda už tri dni beznádejne čakajú na letisku. Všetky lety sú totiž z neznámych dôvodov zrušené. Čo sa deje netuší dokonca ani Pes, ktorý má celé letisko na starosti. Všetci sú z tejto situácie nervózni a nespokojní. Do tohto zmätku sa vkradne ešte aj Líška, ktorá si hneď získa dôveru všetkých zvieratiek. Vďaka nej a vďaka bohatým zásobám tovaru v Duty Free Shopoch letiska zažijú všetci veľkú párty. Na ďalší deň však po líške nie je ani stopy. Aj všetky pasy sú preč... Je Líška prefíkanou a falošnou klamárou, alebo je úplne iná ako sa to na prvý pohľad môže zdať?

Rozprávka s pesničkami je pre deti od 5 rokov. Autorom rozprávky Zvieratká na letisku (pôvodný názov Líšky neklamú) je nemecký spisovateľ a režisér Ulrich Hub (*1963), držiteľ mnohých ocenení v oblasti detskej literatúry, ako sa dozvieme zo zdroja divadla Aréna. Režijne sympatický materiál uchoпил v Aréne Juraj Bielik v preklade Martiny Vannayovej a dramaturgii Saše Sarvašovej.

Scéna a kostýmy (Lucia Šedivá) sú jednoduché a zároveň dômyselné. Zvieratká sa stretávajú v gejte – priestor je čistý, v strede iba letištné kreslá, po stranách digitálne informačné tabule s odletmi, ktoré sú všetky zrušené. Na horizonte je situovaný veľký plast/šablóna ešte neposkladaného modelu lietadla, akoby práve vytiahnutého zo škatule. V strede rotujúcim pohybom sa cez súčiastky evokujúce turniket pohybujú postavy. Kostýmy sú takmer civilné prispôsobené naturelu jednotlivých pováh a vizuálu zvierat s atribútmi živočíšnej ríše (uši, chvosty, blany/plutvy). Ovce sú v krátkych sukničkách a štukniach s ruksačkami a okuliarmi, Pes má uniformu esbeeskára, Hus je v okázalo a nevkusne našuchorených šatách s pásikavými pančuchami, Tiger je elegán v saku, so šatkou pod krkom, opica má ležérny outfit v zemitých farbách, Panda čierny oblek a bielu parochňu a Líška je odetá ako rebelka so zrzavými dredmi na hlave.

Výtvarnosť inscenácie má svoju čistotu, modernosť i vtip a stojí na nej najväčšie percento úspechu. Texty piesní (Saša Sarvašová) a hudba (Juraj Bielik), podobne ako choreografia (Dominika Beňačková) sú založené na jednoduchosti vnímania pre malého percipienta. Napriek tomu ich prílišná simplexnosť nebola až tak nutná, vo všetkých týchto zložkách by som ocenila viac kreativity, chýba im povestná „chytľavosť“, či už v rýmoch, melódii, alebo motivačnom pohybe.

Nápaditý príbeh chlpatých pasažierov, ktorí sa ocitnú v prostredí letiska je súčasný a pre dnešné deti, ktoré často cestujú s rodičmi, môže byť aj povedomý. Chaos v gejte, hľadanie pasov, nervozita, nuda, premúdrelosť cestovateľov, hašterenie aj ťažkopádnosť – ľudské vlastnosti aj situácie sú personifikované

v jednotlivých povahách zvierat a preto sú prítťažlivé, humorné aj sympatické. Dejovo sa hýbeme od motívu Líšky zlodějky, ktorá čmajzne celej partii cestovateľov pasy, ale nakoniec ich odovzdá a vyklúje sa z nej empatická dáma, ktorá vytrhne stopovacieho Psa bez čuchu z komplexov, cez roztopašné peripetie všetkých pasažierov, až po samozrejme optimistický záver, keď sa všetky nedostatky pováh eliminujú a všetci sa svorne tešia zo spoločného kamarátstva.

Sú tu dve premotivované, identicky naklonované ovce (Jana Majeská a Dominika Richterová), ktoré evokujú dosť otravné intelektuálky v okuliaroch (ešte aj rozprávajú ten istý text obe naraz), je tu aj nervózna, extrovertná a drzá Opica (Zuzana Haverda), ktorá fičí na antidepresívach, trochu zmätená, roztržitá Hus (Katarína Šafaříková) s taškou plnou nezmyslov evokujúca nahľúplu slečnu, lenivá a ťažkopádna Panda s dôležitosťou chráneného zvieratá (Michal Rovňák), Pes (Daniel Ratimorský) v uniforme strážnika, ktorý nemá čuch, ale má celé letisko pod kontrolou, Líška (Viktória Pterášová) ako amazonka v športovom rebelskom outfíte s dredmi a napokon Tiger (Matúš Kvietik) v okázalom saku, s natupírovanou frizúrou a s najväčším počtom batožiny od škrupinkových kufrov až po trendy kabelky á la Louis Vuitton, ktorý s vizuálom a pohybmi metrosexuála (možno latentného gaya) vystupuje ako celebrita, lebo práve letí na natáčanie reklamy o cereáliách.

Všetky vonkajšie znaky aj vnútorné motívy zvieratiek kopírujú súčasné svetové trendy, neduhy a správanie sa populácie (klonovanie, depresia, povrchnosť, laxný prístup, nekompetentnosť, zlodejstvo, genderovú rovnosť...) a zároveň ústia do ideálneho stavu, že najdôležitejšie je kamarátstvo a zdieľanie s priateľmi. Na jednej strane príbeh zrkadlí realitu a má zároveň aj morálne ponaučenie.

Z hereckého hľadiska najviac rezonovala Hus Kataríny Šafaříkovej a Tiger Matúša Kvietika, veľmi rozpačito a nevýrazne sa prejavil Pes Daniela Ratimorského a polotrápnosť bola evidentná v Pande Michala Rovňáka, Opica Zuzany Haverdy pôsobila trochu preexponovane, Líšku Viktórie Petrášovej zachránila slušná pohybová kultúra a Ovce (Jana Majeská a Dominika Richterová) ich zámerná duálna infantilnosť.

Napriek skutočnosti, že predstavenie plynie bez prestávky a trvá niečo cez hodinu, občasne postráda tempo aj napriek dynamickým scénam. Ozvalo sa niekoľko hluchých miest, kde akoby chýbala verbálna komunikácia medzi postavami (zrejme to mali byť momenty napätia), len akosi málo napäté, čo v konečnom dôsledku profilovalo rozpačitosť.

Zvieratká na letisku sú ale vďaka svojmu vkusnému výtvarnosťou, ľahkosťou na vnímanie, nekomplikovaným príbehom, zrozumiteľnou pointou a krátkosťou trvania. Ak sa podaria postupom času odstrániť malé nudné preluky, snáď získajú aj prijateľnejšie tempo. V každom prípade, môžu byť zábavné aj pre dospelých. Veď každý z nás iste už stretol v letiskovej hale nejakú tu naivnú Hus, drzú Opicu pri check-in pulte, alebo nafúkaného Tigra pri parfémoch v Duty Free Shope.

RECENZIA

TVORCOVIA:

Réžia: Juraj BIELIK

Preklad: Martina VANNAYOVÁ

Dramaturgia, texty piesní: Saša SARVAŠOVÁ

Scéna a kostýmy: Lucia ŠEDIVÁ

Hudba: Juraj BIELIK

Choreografia: Dominika BEŇAKOVÁ

ÚČINKUJÚ:

Líška – Viktória PETRÁŠOVÁ

Pes – Daniel RATIMORSKÝ

Tiger – Matúš KVIETIK

Opica – Zuzana HAVERDA

Hus – Katarína ŠAFAŘÍKOVÁ

Ovca 1 – Jana MAJESKÁ

Ovca 2 – Dominika RICHTEROVÁ

Panda – Michal ROVŇÁK

PREMIÉRA: 8. decembra 2019 o 16:00 hod.